LHT
Posti Oy

Posti Green

Tue Suomen Kuurosokeat ry:n toimintaa

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH
Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019-31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

8/2019

Tukihenkilöt tärkeä voimavara

EDbU:n kuulumisia juhlivasta Unkarista

Sisältö

Pääkirjoitus....3
Perheet kaipaavat tietoa ja vertaistukea....4
Pienoismallit harrastuksena....7
Kuurosokeuskokemus virtuaalisesti....8
EDbU kokoontui Unkarissa....10
Nuorten foorumi....13
Tukihenkilötyö....14
Nopeampi apu tietokonepulmiin....16
Yhdistyksen verkkosivut uusittiin....16
Kansainvälisen kuurosokeuspäivän tunnelmia....17
Musiikkia saavutettavammin....18
Ilmoitukset....19
Tue toimintaamme....24

Kansikuva: Peurungan sopeutumisvalmennuskurssin ohjelmassa oli myös laavuretki. Palveluasiantuntija Harri Peltola ottaa kuvassa esille häikäsynestolaseja. Juttu s. 4. Kuva: Liisa Romo.

Takakannen kuva: Syksyn värejä kuurosokeiden taiteessa. Kuva: Heidi Häyrynen

Tuntosarvi
45. vuosikerta
ISSN 0358-2280

Julkaisija
Suomen Kuurosokeat ry

Taitto
Heidi Häyrynen

Päätoimittaja
Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Viestinnän työryhmä 2019
Leila Rytimaa ja Sanna Paasonen.
Työntekijöiden edustajat
Heidi Häyrynen, Jaakko Evonen

Yhteinen sähköposti
viestintaryhma@kuurosokeat.fi

Hinta
Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ja asiakkaille ilmainen. 11 numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Tilaukset ja osoitteenmuutokset
Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika
ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka
Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla www.kuurosokeat.fi.

Näkyvyys osana vaikuttavuutta

Kuurosokeus ja viittomakieli olivat hienosti esillä kesän aikana mediassa. Yle julkisti Porissa järjestetyn SuomiAreenan yhteydessä kuurosokeudesta neljä artikkelia. Niistä mainittakoon virtuaalikokemus kuurosokean Aarne Pirkolan maailmaan sekä kuurosokeiden kokemat haasteet kuljetus- ja tulkkauspalveluiden käytössä. Lisäksi Yle Uutiset viittomakielellä tutustui Kuurosokeiden Toimintakeskukseen kansainvälisenä kuurosokeiden päivänä 27.6.

Kuurosokeuden näkyvyys on ilahduttanut minua henkilökohtaisesti. Ylen tiloissa SuomiAreenassa oli hienoa seurata, kuinka ihmiset odottivat päästäkseen kokemaan Aarne-virtuaaliteoksen. Ilmeistä paljastui, kuinka vaikuttava kokemus oli.

Positiivista oli myös kuuloalan näkyvyys Kaustisen musiikkifestivaaleilla. Teemapäivä "Tunne musiikki" käsitteli musiikin tuntemista saavutettavasti. Tapahtumassa tuotiin esille, että musiikki ei ole vain kuulevien maailmaa, vaan sitä voi aistia kokonaisvaltaisesti tuntoaistilla ja viittomakielellä. Toivon, että muutkin musiikkitapahtumat ottaisivat viittomakieliset teemakseen tulevina vuosina.

Nostan hattua Ylen jutussa tulkkaus- ja kuljetuspalveluiden ongelmista kertoneille kuurosokeille Millalle, Mirvalle ja Paulalle. Mitä enemmän kuurosokeiden arki eri piirteineen tulee suurelle yleisölle tutuksi, sitä enemmän painetta aiemmin mainittujen palveluiden kehittämiselle syntyy.

Kuurosokeiden kokemista epäkohdista ei tule vaieta, vaan ne on tuotava julkiseen keskusteluun ja päättäjien tietoisuuteen. Ihmisarvoinen elämä on taattava myös kuurosokeille. Tätä osaltaan vaatii myös YK:n vammaisten ihmisten oikeuksien sopimus, jonka Suomikin on ratifioinut.

Järjestö uudisti kesän kynnyksellä verkkosivunsa. Uudet sivut ovat aiempaa raikkaammat, ja ne toimivat nyt paremmin mobiililaitteilla. Viestintä kehittää sivuja ja toivookin niistä palautetta.

Hyvää alkavaa syksyä!

Jaakko Evonen, sisällöntuottaja

Perheet kaipaavat tietoa ja vertaistukea

Teksti ja kuvat: Heidi Häyrynen

Suomen Kuurosokeat ry järjesti Peurungassa sopeutumisvalmennuskurssin kuulonäkövammaisten lasten perheille. Kurssin päätavoitteena oli perheiden jaksamisen lisääminen. Yhtenä teemana oli myös sisaruuteen liittyvät haasteet.

— Kurssilta perheet saavat voimavaroja, että jaksavat arjessa. Vanhemmat kaipaavat tietoa ja vertaistukea, kertoo Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntija **Harri Peltola**. Hän on perehtynyt kuulonäkövammaisten nuorten ja lasten asioihin.

Sopeutumisvalmennuskurssit ovat tärkeitä vertaistuen ja tiedonsaannin paikkoja. Perheet pääsevät niissä tapaamaan muita samassa tilanteessa olevia. Yhdessä voi keskustella ja jakaa kokemuksia sekä kehittää haasteellisissa tilanteissa selviytymistä. Laukaalle valituista perheistä osa oli ollut kurssilla jo aiemmin, ja osa oli uusia.

— Nyt on mukana yhteensä kymmenen kuulonäkövammaista lasta, kymmenen sisarusta ja kuusitoista vanhempaa. Perheet ovat eri puolilta Suomea, Peltola sanoo.

Sisaruus-teemaan paneuduttiin Erityinen sisaruus -projektin projektipäällikkö **Katri Lehmuskosken** johdolla. Lisäksi käsiteltiin muun muassa perheen voimavaroja, aikuisen ja lapsen itsesäätelyä sekä lapsen psyykkistä hyvinvointia ja itsetunnon tukemista. Mukana olivat erityisasiantuntija **Emmi Tuomi** ja kommunikaatiotyöntekijä **Sanna Nuutinen**. Myös järjestöstä ja nuorten toiminnasta annettiin tietoa. Ohjelmaa oli koko perheelle ja erikseen aikuisille ja lapsille.

Tapahtuman yksi tärkeä anti osallistujille olivat sen aikana saadut uudet kontaktit. Peltola kertoo, että esimerkiksi vuoden 2017 pidetyn kurssin vanhemmat ovat pitäneet yhteyttä tiiviistikin keskustelusovellus WhatsAppin kautta. Hän kannustaa perheitä ja nuoria olemaan tekemisissä myös kurssin jälkeen.

Haasteena kommunikaatio

Sonja Luukkonen perheineen tuli hakemaan kurssilta voimavaroja ja ideoita.

Sonja Luukkonen perheineen osallistui Laukaan sopeutumisvalmennuskurssille. Kuvassa Sonja sekä lapset, Emilia ja Konsta.

Mukana olivat mies Tero sekä lapset Emilia ja Konsta. Konstalla on synnynnäinen CHARGE-oireyhtymä, jonka takia hän täysin kuuro ja näkövammainen. Harvinaiseen oireyhtymään liittyy muitakin rakennepoikkeavuuksia. Ne tuovat arkeen erilaisia haasteita.

— Pienenä Konsta oli fyysisesti tosi sairas. Vuosi sitten hänellä oli kaksi isoa lonkkaleikkausta. Hän on vilkas kaveri ja häiriöherkkä, ja vaatii huomiota vanhemmilta ja muilta. Tarvitaan yhden aikuisen huomio koko ajan. Kaksi olisi hyvä, Luukkonen kertoo.

Luukkosen perheessä kommunikoidaan puheella ja viittomakielellä. Välillä kommunikaatiovaikeudet tuottavat haasteita.

— Kun kuulevat puhuvat, Konsta kokee, että jää ulos. Hän ilmaisee sen siten, että heittelee tavaroita ja juoksee, tai hän on levoton, jos on tylsää, tai ei tiedä, mitä seuraavaksi tehdään. Parhaimmillaan Konsta pystyy monipuolisesti keskustelemaan ja tykkää tehdä kaikkea. Jos hän kokee, että jää vähemmälle huomiolle, hän on kuin eri lapsi.

— Konsta on kaiken kaikkiaan kokonaisvaltainen. Hän ihastuttaa ja vihastuttaa, on fiksu ja äärimmäisen huumorintajuinen ja valloittava. Toisinaan taas häneen on todella vaikea saada kontaktia ja lopettamaan ei-toivottua toimintaa, Luukkonen toteaa.

Erityinen sisaruus

Laukaan kurssi on vaikuttanut Luukkosesta hyvältä, vaikka toiset lapset ovat hieman vanhempia ja tausta erilainen. Esimerkiksi kuulonäkövamman aiheuttajana Usherin syndrooma on yleisempi. Usher on myös etenevä sairaus, toisin kuin CHARGE. Samojen asioiden kanssa kuitenkin painitaan.

— Muiden vanhempien kanssa on kiva keskustella. Erityisessä sisaruudessa ei ole väliä, millä tavalla on erityinen.

Luukkonen kertoo, että perheessä erityinen sisaruussuhde on muuttunut vuosien kuluessa tavalliseksi sisaruussuhteeksi. Isosisko on nykyisin Konstan esikuva. Emilia puolestaan huomioi enemmän veljeään, viittoo ja leikkii yhdessä. Tärkeää on ollut, että molempia lapsia huomioidaan. ■

Järjestöohjaaja Milla Lindh kertoi järjestön palveluista ja järjesti lapsille tutustumisleikkejä.

Pienoismallit harrastuksena

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Brittiläinen kuurosokea **Russ Palmer** on harrastanut jo pitkään pienoismalleja. Häntä kiinnostavat etenkin raketteihin liittyvät pienoismallit.

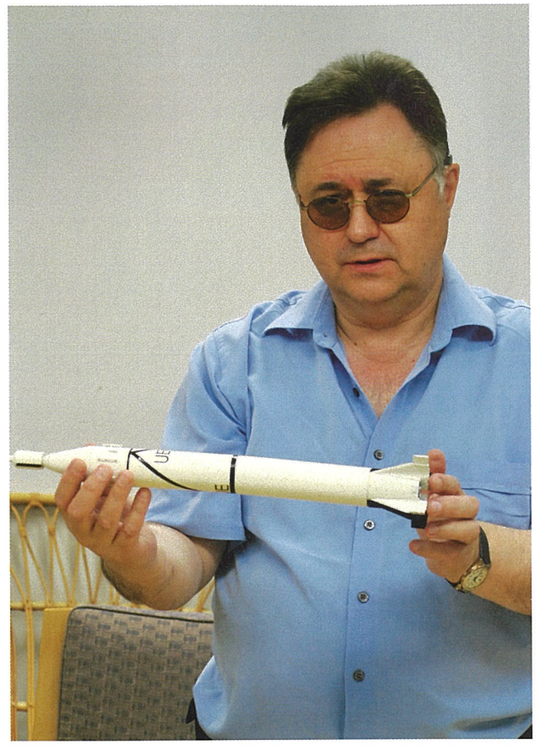
Hän kävi kertomassa harrastuksestaan Helsingin viriketoiminnan ja kommunikaatiopalveluiden järjestämässä harrastepiirissä Iiris-keskuksessa kesäkuussa. Mukanaan hänellä oli useita pienoismalleja raketeista. Tulkkina toimi kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtinen**.

Palmerin mukaan tuntoaistista on apua harrastuksessa.

— Pystyn tuntoaistilla hahmottamaan moottorit. 3D-objektien kautta saan tietää, miltä muodot, ihmiset ja raketit näyttävät.

Hän esitteli eräänä esimerkkinä astronautti **Juri Gagarinista** tehtyä patsasmallia.

— Pystyn tunnustelemaan kasvojen piirteitä. Tuossa on nenä, hiukset ja Gagarinin saamia mitaleita.

Russ Palmer esittelemässä rakettipienoismallia.

Palmerin harrastuksesta kertova video on katsottavissa Suomen Kuurosokeat ry:n YouTube-kanavalla. Tekstitys ja tulkkaus ovat suomeksi. Linkki videoon on järjestön verkkosivuilta. ■

Kuurosokeuskokemus virtuaalisesti

Teksti: Jaakko Evonen

SuomiAreena-tapahtuma järjestettiin Pori Jazzien yhteydessä perinteiseen tapaan heinäkuussa. Tapahtumassa oli mukana myös Yle, jonka pisteellä saattoi tehdä virtuaalisen matkan kuurosokeusmaailmaan.

Aarne-kokemuksessa tutustutaan kuurosokean **Aarne Pirkolan** maailmaan. Teoksessa hän kertoo omasta kuurosokeudestaan ja vie katsojan mukanaan seuraamaan jääkiekko-ottelua. Teoksessa on käytetty hyväksi digitaalista tekniikkaa kuvaamaan, kuinka Aarne hahmottaa maailman kapealla putkinäöllään.

Vaikuttava virtuaalimatka

Testasin virtuaalimatkaa itsekin. Istuin tuolille ja pistin päälleni virtuaalilasit ja kuulokkeet.

Pian näinkin jo Aarnen viittomassa, tulkkaus oli puheella suomeksi. Silmieni edessä vilisi erilaisia koristeellisia tietokone-efektejä. Näkökentän puutoksia stimuloitiin koneellisesti eli jääkiekkohallista näkyi kerrallaan vain osa.

Esitys ja puhujan tahti olivat sangen rauhallisia, mutta välillä visuaalisia efektejä oli hieman liikaa. Yksinkertaisempaa esitystä olisi ollut helpompi katsoa.

VR-lasien kokeilua. Kuva: Sarita Blomqvist.

Kokonaisuutena kokemus oli kuitenkin hieno. Ennen kaikkea on upeaa, että kuurosokeus sai tällä lailla näkyvyyttä. Suosittelen teosta itse kullekin.

Raskas, mutta antoisa projekti

Pirkola kertoi projektin olleen raskas, mutta hän on tyytyväinen siihen. Hän on saanut myös palautetta kokemuksesta.

– Osa ihmisistä kertoi, että VR-videota oli mielenkiintoista katsoa. Osa sanoi tarinan olleen hyvä, Pirkola toteaa.

Myös Ylen tuottaja **Sarita Blomqvist** on saanut palautetta kokemuksesta. Moni on hänen mukaansa todennut, että esitys on vaikuttava. Lisäksi usealle virtuaalikokemus on luokassaan ensimmäinen.

– Esityksessä pystyy asettumaan toisen ihmisen näkökulmaan, toteaa Blomqvist.

Tiivistä taustatyötä

Blomqvistin mukaan projekti käynnistyi toden teolla tammikuussa. Helmikuussa tehtiin kuvauksia. Taustatyötä tehtiin sen selvittämiseksi, millä tavalla Aarne näkee.

– Aarne on osallistunut tähän aika paljon. Mukana projektissa on ollut myös taktiilisti tulkkaavia viittomakielen tulkkeja, lisää Blomqvist. Hänen mukaansa ilman tulkkeja kommunikointi olisi ollut haastavaa.

Ylen toteuttamassa Aarne-kokemuksessa voi tutustua kuurosokean maailmaan. Kuva: Mirva Eteläaho.

Teokseen voi tutustua Ylen verkkosivuilla osoitteessa yle.fi/Aarne. ■

EDbU kokoontui Unkarissa

Teksti: Tuula Hartikainen
Kuva: Mirkka Kippo

Budapestissa järjestettiin 4.—6.6. kuudes Euroopan Kuurosokeiden Liiton yleiskokous, kolmas kuurosokeiden naisten foorumi ja toinen kuurosokeiden nuorten foorumi. Lisäksi juhlittiin Unkarin kuurosokeiden yhdistyksen 25-vuotissyntymäpäivää.

Yleiskokous

Unkarin kuurosokeiden yhdistys isännöi Euroopan Kuurosokeiden Liiton yleiskokouksen. Paikalla oli 14 äänivaltaista jäsentä. Kokouksen tervehdyssanat esitti Unkarin yhdistyksen puheenjohtaja **Tamás Gangl**. Sen jälkeen puhuivat EDbU:n puheenjohtaja **Sanja Tarczay** ja Kuurosokeiden Maailmanliiton puheenjohtaja **Geir Jensen**. Yleiskokouksen osallistujamäärä on noussut kolmen viimeisen vuoden ajan. Jensen kehui Tarczayta ja muita hallituksen jäseniä hyvästä työstä Euroopan kuurosokeiden hyväksi.

Kokous valitsi puheenjohtajaksi Ganglin, **Peter Vanhoutten** ja Tarczayn. Sihteeriksi valittiin Gangl. Äänten laskijoiksi valittiin unkarilainen tulkki ja vapaaehtoistyöntekijä. Esityslista hyväksyttiin yhdellä pykälän lisäyksellä. Viime vuoden yleiskokouksen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

Ensin käsiteltiin Euroopan Kuurosokeiden Liiton jäsenasiat. EDbU:n sääntöjen mukaan vain yhdellä yhdistyksellä on äänioikeus yleiskokouksessa. Keskusteltiin, miten saadaan ratkaistua jäsenmaiden äänioikeuden jakaminen tai vuorottelu. Tästä ei saatu päätöstä, joten EDbU:n johtoryhmä käsittelee asiaa ja lähettää esityksensä jäsenmaille.

Slovenian edustajan esityksestä perustetaan työryhmä, jonka tehtävänä on yhtenäistää kuurosokeuteen liittyviä termejä. Rahankeräystyöryhmä ei ole toiminut moneen vuoteen. Omaa varainhankintaa täytyy tehostaa. Vapaaehtoisena henkilönä rahankeräystoimikunnan vetäjäksi lupautui ranskalainen **Stephanie Floux**.

Euroopan kuurosokeiden päivästä halutaan raportteja, videoklippejä ja / tai kuvia EDbU:n nettisivuille.

Kokouksessa käsiteltiin hätäkannanottoa, joka liittyy viittomakielen tulkkien parempaan saatavuuteen eri maissa. Tarczay pyysi tekemäänsä vetoomukseen allekirjoituksen eri maiden edustajilta.

Seuraava nuorten leiri pidetään Belgiassa 2021. Floux valittiin koordinoimaan leirin toteutusta ja rahoitusta.

Kuurosokeiden keskuudessa on yhä enemmän seniori-ikäisiä henkilöitä. Tanskan edustaja esitti toivomuksen, että EDbU:ssa järjestettäisiin toimintaa myös heille. Lisäksi tarvitaan tietoa yli 60-vuotiaiden määrästä sekä sukupuoli- ja ikäjakaumasta.

EDbU jatkaa kuurosokeustiedottamista ja vaikuttamistyötä eri maissa. Lisäksi se hakee uusia jäsenmaita ja tukee uusien jäsenmaiden toiminnan aloittamista. Liiton talousarvio on pieni, sillä se sisältää vain jäsen- ja osallistumismaksuista saatuja tuloja. Seuraava yleiskokous on Kroatiassa touko-kesäkuussa 2020.

Yleiskokouksen puheenjohtajat vasemmalta: Peter Vanhoutte, Tamás Gangl ja Sanja Tarczay.

Unkarin yhdistyksen 25-vuotisjuhla

Unkarin yhdistyksen 25-vuotisjuhlaa vietettiin 6.6. Tilaisuus alkoi vauhdikkaalla tanssiesityksellä.

Sen jälkeen oli useita puheenvuoroja. Puhujina olivat muun muassa puheenjohtajat Gangl ja Tarzay, ministeriön edustaja, yhdistyksen toiminnanjohtaja ja muutamien yhteistyötahojen edustajat.

Puhujat korostivat, miten tärkeää yhteiskunnassa on huomioida kuurosokeiden tarpeet. Arjessa oikeanlaisten palvelujen toimivuus, kuurosokeuden tunnistaminen ja tunnustaminen, tiedonsaanti ja toimiva kommunikaatio ovat merkityksellisiä.

Puheiden jälkeen jaettiin kunniakirjat heille, jotka ovat tehneet pitkäaikaista työtä Unkarin kuurosokeiden hyväksi. Unkarissa tunnettu mieslaulaja esitti lauluja. Sen jälkeen juhla jatkui kakkukahvilla ja vapaalla seurustelulla.

Unkarin yhdistyksessä on n. 3000 kuurosokeaa. Gangl on toiminut viimeiset 12 vuotta yhdistyksen puheenjohtajana. Lisäksi hän on Euroopan Kuurosokeiden Liiton pääsihteeri ja toimii kotimaassaan kuurosokeusasioiden tiedottajana.

Tällä hetkellä Unkarissa kuurosokeustunnettuus ja näkyvyys ovat parantuneet. Myös yhdistyksen taloudellinen asema on vakiintunut. Haasteena on syntymästään kuurosokeiden lasten ja heidän perheidensä hyvinvoinnin kehittäminen sekä perheiden saanti vertaistuen piiriin. Kuurosokeiden lasten opetus etenee pienin askelin. Lisäksi haasteena on kuurosokeiden tiedonsaannin saaminen toimivaksi.

Naisten foorumi

Tapahtuman aiheina olivat naiset, feminismi ja aktivismi. Luennoitsijoina oli neljä naista, joista kolme oli kuurosokeaa.

Unkarin ihmisoikeusjärjestön koordinaattori **Vera Mero** kertoi naisliikkeen neljästä aallosta. Eri vuosisadoilla on tapahtunut muutoksia naisten asemassa ja oikeuksissa. Niihin liittyvät oikeudet äänestämiseen, taloudelliseen asemaan, kulttuuriin ja päätösvallan lisääntymiseen. Mero kertoi, miten naisliike kehittyi 1800-luvulta tähän päivään. Feminismi on tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Se ei ole ihonväristä riippuva asia eikä miesten sortamista. Se on monitahoinen ja kuuluu kaikille. Hän totesi, ettei koskaan pidä aliarvioida omaa ääntä tai voimaa.

Euroopan Kuurosokeiden Liiton puheenjohtaja, tohtori Sanja Tarczay, luennoi aiheesta "Kuurosokeat naiset ja aktivismi". Naiset, myös vammaiset, ovat kohdanneet erilaista syrjintää. Kuurosokeiden naisten syrjintä perustuu muun muassa sukupuoleen, aistivammaan sekä sosiaaliseen ja taloudelliseen asemaan. Aktiivisten naisten myötä on syntynyt liike, joka pyrkii parantamaan naisten asemaa ja oikeuksia. Tavoitteena on voimaannuttaa naisia, lisätä kuurosokeustietoutta ja lopettaa syrjintä. Jäsenmaille tehdystä kyselystä selviää, että kuurosokeita naisia on vähän eri yhteiskunnan korkeimmissa viroissa ja päättävissä elimissä. Sen sijaan yhdistyksien hallituksissa oli kuurosokeita naisia jopa jopa kolmesta viiteen. Sanja toivoi, että luvut kasvavat ja kuurosokeustunnettuus lisääntyy. Hän kannusti aloittamaan naisten liikkeen viidennen aallon.

Kuurosokeiden naiskomitean johtaja **Marina Martin** ja järjestökonsultti **Raquel Alba** kertoivat kuurosokeiden naisten asemasta Espanjassa. Puutteellinen kuurosokeustietous, haasteet tiedonsaannissa ja vaikuttamisessa vaikuttavat noin 1400 espanjalaisen kuurosokean naisen asemaan yhteiskunnassa. Tavoitteena ovat muun muassa tasa-arvo, samat oikeudet, identiteetin vahvistaminen ja yhteistyö. Naiset voivat itse vaikuttaa omaan asemaansa. Espanjan yhdistys tekee yhteistyötä vammais- ja naisjärjestöjen kanssa. Yhdistys osallistuu tutkimukseen naisiin kohdistuvasta väkivallasta. Yhteistyöllä lisätään avoimuutta ja näkyvyyttä. ■

Nuoret haluavat muutosta

Teksti: Aarne Pirkola
Kuva: Aarne Pirkolan kotiarkisto

Euroopan kuurosokeiden nuorten foorumi pidettiin 6.6. Budapestissa. Paikalla oli kymmenen nuorta eri puolilta Eurooppaa. Foorumin vetäjänä toimi ranskalainen kuurosokea **Stéphanie Floux**. Luennoitsijat olivat Floux ja espanjalainen **Javier Garcia Pajares**.

Flouxin luennon aiheena oli kuurosokeiden nuorten kapasiteetti olennaisena osana Euroopan tulevaisuutta. Hän kertoi, miten nuoret kuurosokeat pärjäävät yhteiskunnassa Euroopassa, löytävät toisensa ja tiedostavat tarpeensa.

Pajares kertoi kuurosokeiden kohtaamisen esteistä, saavuttavuuden puutteesta ja koetusta negatiivisesta asenteesta. Tilanteen muutos ei ole riippuvainen heistä.

Nuorilla on vahva halu tehdä muutosta. He perustivat ensimmäisen nuorten yhdistyksen 1999. Paikka on Alicantessa, ja vähitellen yhteisö kasvoi suureksi. Nyt se on vertaistukiverkosto, vapaa yhteisö ja paljon muuta.

Nuorten foorumissa syntyi tärkeitä keskusteluja Euroopan kuurosokeiden nuorten toiminnasta sekä saatiin uusia ajatuksia ja näkökulmia. Lisäksi suunniteltiin Europan kuurosokeiden nuorten kesäleiriä 2021. ■

Nuorten foorumin osallistujia eri maista.

Tukihenkilönä oppii viittomia huomaamatta

Tekstin koonti: Jaakko Evonen
Kuvat: Heidi Häyrynen

Tukihenkilötyö on yksi Suomen Kuurosokeat ry:n tärkeistä toiminnoista. **Päivi Keskikiikoselle** vapaaehtoistyö on ollut aina sydäntä lähellä, ja hän saa siitä auttamisen iloa.

Toimintakeskuksella hän tutustui ensimmäistä kertaa kuurosokeiden maailmaan. Neljän vuoden ajan hän kävi siellä kaveriapua välittävän hervantalaisyhdistyksen vapaaehtoisena ulkoilemassa kuurosokeiden kanssa ja silloin tällöin auttamassa eri tapahtumissa, kunnes vuonna 2014 hän siirtyi tukihenkilöksi kuurosokealle miehelle. Pikkuhiljaa hän on oppinut viittomakieltäkin.

Voimaharjoittelua ulkokuntosalilla.

Yhteinen sävel löytyi nopeasti

Päivi käy tuettavansa kanssa kävelyllä kerran viikossa, ja joskus he pysähtyvät ulkokuntosalilla tai piipahtavat kaupassa. Uimassakin on käyty järvessä. Näillä retkillä Päivi on myös oppinut uusia viittomia.

Päivi kertoo kokevansa positiivisena kohtaamiset kuurosokeiden kanssa. Hän on myös saanut apua järjestön henkilökunnalta.

– Kokemukseni kuurosokeiden ja kuulonäkövammaisten kanssa olemisesta ovat mukavia. Yhteinen sävel löytyy, vaikka viittomakielen taitoni onkin heikko, hän toteaa.

Kävelylenkit ovat kuurosokean kanssa liikkuessa hieman erilaisia kuin yleensä.

– Seuraan tarkkaan, mitä reitillä on hänen edessään, ettei yhtäkkiä astuta kuoppaan tai matalat puunoksat viistä päätä. Usein yritän kävelyn aikana antaa jonkun pikkuelämyksen. Esimerkiksi keväisin kokeilemme kasvavia puiden lehtiä.

Omien voimavarojen mukaan

Tukihenkilötyötä tehdään omien aikataulujen ja voimien mukaan, ja vähäinenkin kielitaito riittää. Sormiaakkoset ja perusviittomia oppii nopeasti.

– Yhdessäolosta kuurosokean kanssa tulee luontevampaa, jos pystyy edes hiukan kommunikoimaan, toteaa Päivi lopuksi.

Tukihenkilötyöhön haetaan koko ajan uusia vapaaehtoisia. Kiinnostuneet voivat olla yhteydessä Taru Kaajaan 040 183 1618 tai taru.kaaja@kuurosokeat.fi. ■

Seppo Kamppinen on tyytyväinen tukihenkilöönsä ja kertoo hänen oppineen hyvin viittomia. Jutteluhetket ja luontohavainnot piristävät kävelylenkkiä.

Nopeampi apu tietokonepulmiin

Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-yksikkö on avannut uuden palvelun kuurosokeille asiakkaille.

Mikäli kuurosokealla on tietokoneen, apuvälineen tai puhelimen kanssa ongelmia, ja hän ei saa yhteyttä oman alueensa ICT-asiantuntijaan, tai hänellä ei ole merkitystä, kuka ICT-palvelun työntekijöistä hoitaa ongelmaa, hän voi käyttää uutta helpdesk-palvelua.

Palvelu tarkoittaa työjonoa. Helpdeskiin lähetetty sähköposti tulee kaikkien ICT-asiantuntijoiden luettavaksi ja sitä kautta hoidettavaksi. Helpdeskin tarkoitus on nopeuttaa avun saamista, sillä kuka tahansa vapaana oleva työntekijä voi auttaa ongelmassa.

Asiakas lähettää tukipyynnön sähköpostitse osoitteeseen helpdesk@kuurosokeat.fi. Viestissä tulee kertoa, minkälaisesta ongelmasta on kyse. Asiakas saa vastauksen, jossa kerrotaan kuka asiaa hoitaa ja miten työ edistyy. ■

Yhdistyksen verkkosivut uusittiin

Suomen Kuurosokeat ry:n uudet verkkosivut on julkaistu. Sivut ovat uuden graafisen ilmeen mukaiset. Niistä on myös pyritetty tekemään mahdollisimman selkeät ja helppokäyttöiset. Verkkosivut palvelevat kaikenlaisia käyttäjiä.

Palautetta voi lähettää viestintään: viestinta@kuurosokeat.fi. Tietoja hyödynnetään sivujen kehittämisessä.

Sivut löytyvät tutusta osoitteesta www.kuurosokeat.fi. ■

Kansainvälisen kuurosokeuspäivän tunnelmia

Vasemmalla: Järjestöjohtaja Kai Leinosen kainalossa tukihenkilötyöstä palkitut Mirja Sundvall (vasemmalla) ja Merja Sundvall.

Alhaalla: Sirkku Heinäluoto oli yksi päivän esiintyjistä. Seppo Tero piti laulajalle mikrofonia. Kuvat: Jaakko Evonen.

Keskellä: Kansainvälistä kuurosokeuspäivää vietetään Helen Kellerin päivänä 27.6. Tampereen Toimintakeskuksen tapahtumaan osallistui arviolta yli 140 henkilöä. Kuva: Jaakko Evonen ■

Musiikkia saavutettavammin Kaustisilla

Ylhäällä: Paneelikeskustelu Musiikin voima erityisnuorten musiikkikasvatuksessa -seminaarissa. Marko Vuoriheimo (Signmark) viittomassa (kuvassa vasemmalla).

Oikealla: Suomen Kuurosokeat ry:n, Kuurojen Liitto ry:n ja Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry:n edustajia Kaustisilla.

Kuurosokeiden kerhot

Satakunta

Kerho kokoontuu 11.9. klo 12–15 Satakunnan näkövammaisten toimitiloissa. Osoite: Otavankatu 4 C 49, Pori. Vieraana Suomen Kuurosokeat ry:n järjestöjohtaja Kai Leinonen. Aiheena mm. yhdistyksen toiminta.

Käynti 30.10. Porin teatteriin, jonne olen varannut liput. Järjen ja tunteen tyttäret -näytös klo 13–15.45. Tilatkaa tarvittaessa tulkit.

Lisätiedot: puh. 0400 532 413, saini.lepisto@gmail.com.

Kuopio

Aika ja paikka: 5.9. klo 11.30–15.30 Pohjois-Savon opisto, Kansanopistotie 32, Kuopio.

Omakustanteinen lounas 7,50 e. Opiston opiskelijoiden järjestämää ohjelmaa. Mukana Suomen Kuurosokeat ry:stä aluepalvelupäällikkö Taru Kaaja ja järjestöohjaaja Milla Lindh. Tule mukaan tapaamaan muita kuulonäkövammaisia ja työntekijöitä! Käytössä on induktiosilmukka. Tilaa tarvittaessa oma tulkki mukaan.

Tampere

Kerho kokoontuu ti 24.9. klo 13–16 VTS Ristontalon katutason monitoimitilassa. Osoite Valtaraitti 9, Tampere. Vierailijana Kuurojen Liiton aluetyöntekijä Heli Mikkola.

Oulu

Ti 10.9. aluepäivä Oulun Edenissä. Mukana Russ Palmer ja Riitta Lahtinen. Tarkempi ohjelma syksyllä. Ilmoittautuminen Anne Ylitalolle 2.9. mennessä: anne.ylitalo@kuurosokeat.fi, puh. 0400 581 658. Tilaa tarvittaessa tulkki.

Ti 24.9. klo 12–15. Ruokailu nepalilaisessa Sauraha-ravintolassa. Hinta 8,50–15 e (omavastuu 5 e). Osoite Asemakatu 10. Ilmoittautuminen 10.9. mennessä Leila Rytimaalle: 050 540 2526 tai Anne Ylitalolle: 0400 581 658.

Ti 15.10. teema auki

Ti 12.11. klo 13–16. Joulukahvit ja riisipuuro. Pelejä ja leikkejä. Tontut tuovat lahjoja. Huom! Kokoontuminen Runolan askarteluhuoneessa Tuulaakitie 2. Ilmoittaudu Leila Rytimaalle 5.11. mennessä.

Ti 17.12. klo 18–20 Huom. kellonaika! Keilailua Heinäpäässä. Isokatu 97, Oulu.

Tilaa tarvittaessa tulkki tapahtumiin.

Koulutukset ja luennot

Omppu- ja robottipiirit jatkuvat Tampereella

Kokoontumiset iPhone ja Android -älypuhelimen käyttäjille jatkuvat Hervannassa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Lintuauran ICT-koulutustilassa, osoitteessa Virtainpolku 4.

Tule mukaan oppimaan uutta ja saamaan älypuhelimen käyttövinkkejä. Ota oma puhelin mukaan. Muista ottaa mukaan myös induktiosilmukkasi. Jos olet jo kokenut älypuhelimen käyttäjä, voit tulla jakamaan omat kokemuksesi muiden kanssa ja vaikka auttaa aloittelijoita. Jos mietit älypuhelimen hankkimista, voit tulla kuuntelemaan käyttötapoja, kokemuksia ja keskustelemaan älypuhelinta jo käyttävien kanssa sen käytöstä.

Etukäteen ei tarvitse ilmoittautua, tule vain mukaan. Osallistujat voivat olla puheella kommunikoivia tai viittomakielisiä, joilla on oma tulkki mukana. Opetus on pienryhmäopetusta. Jos kaipaat yksilöopetusta, varaa aika erikseen. Opetus tapahtuu yhteistyössä Tampereen seudun Näkövammaiset ry:n kanssa.

Robotti- eli Android -piiri kokoontuu syksyn aikana:

pe 20.9. klo 9–11

pe 11.10. klo 9–11

to 28.11. klo 9–11

Omppu- eli iPhone -piiri kokoontuu:

pe 20.9. klo 13–15

pe 11.10. klo 13–15

to 28.11. klo 13–15

Opetus on ilmaista, mutta matkat jokainen maksaa itse. Ruokailumahdollisuus. Osallistujat maksavat ruokailun itse ja varaavat sen ilmoittamalla keittiöön mielellään edellisenä päivänä: majoitus@kuurosokeat.fi. Lounas asiakkaille 7,50 e, kahvi ja pulla 2,50 e. Lisätiedot: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Hyvä tietää - mukava osallistua -sarja

Aika ja paikka: Ke 11.9., klo 10.00–12.00. Alkaa klo 9.30 kahvitarjoilulla. Oulun ev.lut.seurakunta, kokoustilassa, 2. krs.

Aihe: Nettihuijaus. Luennoitsijana Jaana Savolainen, Projektikoordinaattori, Kuluttajaliitto, Huijarit kuriin! -hanke (2019-2021 STEA), p. 040 680 5605.

Tapahtuma on erityisesti tarkoitettu viittomakielisille sekä kuulonäkövammaisille. Järjestäjinä Kuurojen Liitto ja Suomen Kuurosokeat ry yhteistyössä seurakunnan kanssa.

Järjestökoulutus: kokemusasiantuntija

Aika ja paikka: 27.–29.9. Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere, Insinöörinkatu 10.

Sisältö: Perustiedot kuulonäkövammaisen apuvälineistä, palveluista, kommunikaatiotavoista ja kohtaamisesta. Yhdenvertaisuus -lyhyt oppimäärä oikeuksista. Esiintyminen -kuinka kerrot itsestäsi? Koulutus on osallistujille maksuton. Matkat korvataan edullisimman julkisen liikenteen hinnan mukaisesti.

Ilmoittaudu Millalle 30.8. mennessä: milla.lindh@kuurosokeat.fi, puh. 040 774 9207.

Kuvailun menetelmiä 2 -koulutuspäivä liriksessä

Aika ja paikka: la 14.9. klo 9.45–15. Osoite: Marjaniementie 74, Helsinki, Suomen Kuurosokeat ry:n aluetoimisto, 4. krs.

Toiveiden mukaan järjestämme toisen kerran kuulonäkövammaisille ja heidän lähipiirilleen sekä aiheesta kiinnostuneille koulutuspäivän kuvailemisen menetelmistä. Kuvailu auttaa hahmottamaan arjen tilanteissa kokonaisuuksia. Tavoite on oppia teorian ja harjoittelun avulla tilan, henkilöiden ja kohteiden kuvailua erilaisilla menetelmillä. Kouluttajina kommunikaatiopäällikkö Riitta Lahtinen ja kommunikaatiokouluttaja Sanna Nuutinen.

Lounaaksi kannattaa ottaa omat eväät. Lounastauolla on tarjolla kahvia ja keksiä. Kahvimaksu on 1e. Paikalla ei yleistulkkausta. Oma tulkki tarvittaessa mukaan. Ryhmään valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä 15 osallistujaa.

Sitova ilmoittautuminen 6.9. mennessä: tekstiviesti/WhatsApp 044 738 0191 tai sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Tapahtumat

Nuorten viikonloppu

Aika ja paikka: 11.–13.10. Hotelli Alexandra, Jyväskylä

Hinta: 50 euroa, matkojen omavastuu yli 50 km osalta 20e. Hinta sisältää majoituksen aamupaloineen hotelissa ja ohjelman.

Kohtaamisia, kokemuksia ja mysteeriohjelmaa. Vierailevina tähtinä Juhana Salonen ja Sanna Paasonen.

Tarkempi ohjelma aikatauluineen lähetetään ilmoittautuneille. Sitovat ilmoittautumiset 6.9. mennessä: milla.lindh@kuurosokeat.fi tai puh. 040 774 9207.

Apuvälinemessut

Tapahtuma 7.–9.11. Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa. Pääteemoina ovat "robotiikka ja teknologia, esteettömyys ja saavutettavuus sekä kuntoutus ja hyvinvointi". Ajankohtaista tietoa uusista apuvälineistä ja mahdollisuus kokeilla erilaisia esteettömiä liikuntalajeja. Toimintaansa on esittelee myös Suomen Kuurosokeat ry. Lisätietoja syksyllä.

Euroopan kuurosokeiden päivä

Päivä järjestetään valtakunnallisesti 22.10. Kuurosokeiden kerhoja haastetaan järjestämään päivän aikana omia tapahtumia. Lisätietoja syksyllä.

Kurssit ja leirit

Hengellinen leiri

Aika ja paikka: 1.-4.10. Hirvijärven leirikeskus, Kuopio

Leirin teema: Minun taivasmatkani -oma ja yhteinen polku

Yhteiskuljetus Kuopion asemalta leirikeskukseen.

Hinta: 70 e, joka sisältää majoituksen, yhteiskuljetuksen, täysihoidon ja ohjelman. Majoitustilat: 8 kpl kuuden hengen huoneita. Vessat ja suihkut käytävillä, rantasauna, savusauna, grillikota ja rannassa tulentekopaikka. Maasto on tasaista ja hiekkateitä. Leirin vertaisohjaajat: Aarne Pirkola ja Eija Metsämäki. Mukana myös Oulun kuurojenpappi Päivi Liiti, Kuopion kuurojenpappi Seppo Laukkanen ja diakoni Anna-Sofia Olkkola.

Tarkempi ohjelma aikatauluineen lähetetään ilmoittautuneille.

Sitovat ilmoittautumiset 28.8. mennessä: milla.lindh@kuurosokeat.fi, puh. 040 774 9207. Ilmoittautuessa kerro nimesi, sotu, osoite, sähköposti, puhelinnumero ja erityisruokavaliot. Mainitse myös lähiomaisen nimi ja puhelinnumero.

Helsingin viriketoiminta

Tutustumista ratikkamuseoon

Ke 4.9. klo 13–17. Kokoontuminen klo 13 Ratikkamuseon ulko-oven edessä. Töölönkatu 51 A, Helsinki. Oma opas tunniksi. Vapaa pääsy. Käymme jossain lähellä kahvilla (omakustanteinen). Paikalla ei yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 29.8.

Kuntopiiri

To 5.9., 12.9., 19.9. ja 26.9. klo 13–16 Iiris, 2. Kerros, Marjaniementie 74, Helsinki. Vetäjänä Jaana Marttila. Kuntosalissa kuntoharjoittelua, uima-allasosastolla vesijumppaa, uintia ja saunomista. Paikalla kaksi yleistulkkia. Oma pyyhe mukaan.

Pannu kuumana

To 12.9. klo 10–12 Iiris, Suomen Kuurosokeat ry:n Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Järjestäjinä viriketoiminta ja Helsingin aluepalvelu. Yhdessäoloa, keskustelua, kahvittelua. Mukana virikeohjaaja Anita Palo ja palveluasiantuntija Heli Lappalainen. Anita tarjoaa mansikkakakkua (1 e). Ei yleistulkkausta. Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla Iiriksen ravintolassa omakustanteisesti ja jatkaa kuntopiiriin.

Viikinkiravintola Harald

Ke 18.9. klo 16-20. Piispansilta 11, Espoo. Tule mukaan maistamaan uusia makuelämyksiä ja eurooppalaista ruokaa. Mukavaa yhdessäoloa. Ruokailut ym. omakustanteisia. Ei yleistulkkausta. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ke 11.9.

Aluepalvelun kuulumiset

Ti 24.9. klo 10–12 Iiris, Helsingin aluetoimisto, 4. krs. Palveluasiantuntija Heli Lappalainen kertoo ajankohtaisista asioista ja loppuvuoden toiminnasta. Kahvitarjoilu. Anita tarjoaa omenapiirakkaa (1 e). Paikalla kaksi yleistulkkia. Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla Iiriksen ravintolassa omakustanteisesti ja jatkaa kuntopiiriin. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 13.9.

Kuuloyhdistys vierailee aluetoimistolla

To 26.9. klo 16.30–20.30 Iiris. Helsingin aluetoimisto. Vieraana kuuloyhdistyksen kerholaiset klo 17–20. Tule mukaan vaihtamaan kuulumisia ja ajatuksia. Virikeohjaaja Anita esittelee vieraille Iiris-taloa. Kahvittelut aluetoimistolla. (1 e). Paikalla ei yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 16.9. Huom. Myös kuntopiiriläiset voivat tulla mukaan etukäteen. Halutessa omat eväät.

Terveisin virikeohjaaja Anita Palo, anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit / WhatsApp 040 837 7896.

Sekalaista

Syyskuun Tuntosarvi-lehti

Ilmoitukset syyskuun Tuntosarveen 1.9. klo 12 mennessä: viestinta@kuurosokeat.fi. ■